

**T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI**

GAZETECİLİK

DERGİ HABERCİLİĞİ

Ankara, 2013

- Bu modül, mesleki ve teknik eğitim okul/kurumlarında uygulanan Çerçeve Öğretim Programlarında yer alan yeterlikleri kazandırmaya yönelik olarak öğrencilere rehberlik etmek amacıyla hazırlanmış bireysel öğrenme materyalidir.
- Millî Eğitim Bakanlığınca ücretsiz olarak verilmiştir.
- **PARA İLE SATILMAZ.**

İÇİNDEKİLER

AÇIKLAMALAR.....	ii
GİRİŞ.....	1
ÖĞRENME FAALİYETİ-1.....	3
1. DERGİCİLİK.....	3
1.1. Dergi Kavramı ve Tanımı.....	3
1.2. Dergi Yayımlamanın Ölçütleri.....	6
1.3. Dergi Türleri.....	8
1.3.1. Tüketici Dergileri.....	8
1.3.2. Kurum Dergileri.....	11
1.3.3. Sektör Dergileri.....	12
1.3.4. Bilimsel Dergiler.....	12
1.3.5. Marjinal Dergiler.....	12
UYGULAMA FAALİYETİ.....	14
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME.....	16
ÖĞRENME FAALİYETİ-2.....	17
2. DERGİLERİN HABER KAYNAKLARI VE DERGİ HABERCİLİĞİ.....	17
2.1. Dergilerin Haber Kaynakları.....	17
2.2. Dergi Haberciliği.....	18
2.2.1. Dergi Haberciliğinin Temel Nitelikleri.....	19
2.2.2. Dergi Haberciliğinin Gazete Haberciliğinden Farklı Yönleri.....	20
2.2.3. Dergilerde Haber Dili.....	21
UYGULAMA FAALİYETİ.....	24
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME.....	26
ÖĞRENME FAALİYETİ -3.....	27
3. DERGİ HABERİ YAZIM TEKNİKLERİ.....	27
3.1. Dergi Haberinde Giriş.....	27
3.2. Dergi Haberinde Gövde.....	27
3.3. Dergi Haberinde Başlıklar.....	28
UYGULAMA FAALİYETİ.....	29
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME.....	32
MODÜL DEĞERLENDİRME.....	33
CEVAP ANAHTARLARI.....	34
KAYNAKÇA.....	35

AÇIKLAMALAR

ALAN	Gazetecilik
DAL/MESLEK	Alan Ortak
MODÜLÜN ADI	Dergi Haberciliği
MODÜLÜN TANIMI	Dergi haberciliği ve dergi haberi yazma ile ilgili bilgi ve becerilerin kazandırıldığı öğrenme materyalidir.
SÜRE	40 / 32
YETERLİK	Dergi haberi yazmak
MODÜLÜN AMACI	Genel Amaç Dergi haberciliğinin farklılıklarını inceleyerek; farklı formatlardaki dergilerin tekniğine uygun, açık, sade, anlaşılır dergi haberi yazabileceksiniz. Amaçlar 1. Dergi türlerini ayırt edebileceksiniz. 2. Dergi haberciliği ile diğer habercilik türlerini karşılaştırabilecek, dergi içeriğine uygun olarak haberinizle ilgili bilgi, belge ve görsel malzeme toplayabileceksiniz. 3. Dergi formatına uygun haber yazabileceksiniz.
EĞİTİM ÖĞRETİM ORTAMLARI VE DONANIMLARI	Ortam: Sınıf ortamı, çalışma ortamı, dergi kuruluşları, kütüphane, bilgi teknolojileri ortamı veya grupla birlikte çalışabileceğiniz tüm ortamlar. Donanım: Bilgisayar, CD, broşür, resimler, tepegöz, DVD, VCD, projeksiyon, kitaplar, imla kılavuzu, Türkçe sözlük, sınıf kütüphanesi, gazete ve dergiler.
ÖLÇME DEĞERLENDİRME:	Modülde yer alan her faaliyetten sonra verilen ölçme araçlarıyla kazandığımız bilgileri ölçerek kendi kendinizi değerlendirebileceksiniz. Öğretmen, modül sonunda size ölçme aracı (çoktan seçmeli, doğru yanlış vb.) uygulayarak modül uygulamaları ile kazandığımız bilgileri ölçerek değerlendirecektir.

GİRİŞ

Sevgili Öğrenci,

Bir gazeteci temel gazetecilik eğitiminin yanında entelektüel bir birikime de sahip olmak zorundadır. Gazeteciliğin uzmanlaşmaya doğru hızla yol almaya başlaması pek çok alanda kendimizi geliştirmeyi, bir zorunluluk hâline dönüştürmüştür. Dergilerin kişisel gelişimimizde çok önemli yerleri vardır. Çünkü mezun olduktan sonra çalışabileceğiniz en önemli basın kuruluşlarından biri olan dergiler, gazetelerin gününbirlik, kitabın ise uzun soluklu oluşunun yanında hem gününbirliği aşan hem de uzun soluklu olmanın niteliğini belli oranda yerine getiren “entelektüel bir ortam” yaratma aracıdır.

Ülkemizde onlarca dergi yayımlanmaktadır. İlk örneklerinden başlamak üzere dergiler, ortaya konulan düşünce hareketinin adı olmuş ya da bir düşünce hareketinin ismini taşıması dolayısıyla toplumsal ve entelektüel hareketlerle özdeşleşmiştir. Osmanlıdan günümüze Servet-i Fünun, Genç Kalemler, Aydınlık, Birikim, İktibas gibi kelimeler, aynı zamanda bir düşünce hareketine ismini vermiş dergilerdir. Baskı kalitesiyle albenileri fazla olan dergiler, içerikleri nedeniyle genellikle küçük bir kitleye hitap etseler de okur kitlesi daha sadıktır. Dergi okurunun bu tutkusundan vazgeçme olasılığı düşüktür.

Bu modülle sizlere; hayatımızda önemli bir yer kaplayan dergi yayıncılığı, ülkemizde dergi yayımlamanın ölçütleri, dergi haberciliğinin farklı yönleri ve dergi haberi yazabilmeye ilgili bilgi ve becerileri kazandırmak amaçlanmaktadır.

ÖĞRENME FAALİYETİ-1

AMAÇ

Dergi yayıncılığının özelliklerini sıralayabilecek ve farklı türlerdeki dergileri ayırt edebileceksiniz.

ARAŞTIRMA

- Yaşadığınız ilde yayımlanmakta olan bir dergi kuruluşunu ziyaret ederek çalışmalarını hakkında bilgi toplayınız. Topladığınız bilgileri arkadaşlarınızla paylaşınız.
- Arkadaşlarınızla aranızda görev dağılımı yaparak farklı türlerdeki dergileri inceleyiniz. İncelediğiniz dergilerin yayım konularını, içeriklerini, uzmanlık alanlarını tartışınız.

1. DERGİCİLİK

1.1. Dergi Kavramı ve Tanımı

Tarihsel kökleri almanaklara (yıllık) dayanan dergicilik olgusu, yazılı basın alanında giderek daha etkin bir yer edinmiştir. Bunun önemli nedenlerinden biri, gazete ile görsel-ışitsel iletişim araçları arasındaki rekabettir. Gazeteler; olayları günü gününe duyurma tekeli, radyo ve televizyon karşısında kaybetmiştir. Olayları görsel-ışitsel iletişim araçlarından takip edenler, daha ayrıntılı bilgi ve açıklamalar için dergilere yönelmişlerdir. Okurlar, dergiyi tercih etmelerini şu nedenlere bağlamaktadırlar:

- Hayatı anlamak ve anlamlandırmak
- Gündelik olandan kalıcı olana ulaşmak
- Yaşadığı güne tanıklık ederken tarihi olanı kaydetmek

Dergiler, içeriksel olduğu kadar görsel olarak da okurların ilgisini çekmeyi başarmıştır. Olayları ayrıntılı bir biçimde ele alabilme özelliğine sahip olan dergiler, bu haberleri görsel olarak da süsleyebilmektedir. Burada yine görsel-ışitsel iletişim araçları ile rekabetten kaynaklanan bir durum söz konusudur.

Amerika Birleşik Devletleri gibi dergicilik sektörünün son derece gelişmiş olduğu ülkelerde dergiler, kamuoyu oluşturmada birincil derecede önem taşımaktadır.

Dergi, kitapla gazete arasında geniş bir boşluğu doldurmaktadır. Kitap uzun soluklu okumayı gerektirmekte, gazete ise hem kısa sürede hazırlanmakta hem de kısa sürede tüketilmektedir. Oysaki dergi, konuları derinlemesine ele alabilmekte ve okura sunabilmektedir.

Ne yazık ki ülkemizde dergicilik, teknik olarak gelişmiş olmasına karşın içerik olarak Türk toplumunun beklentilerini karşılayabilecek nitelikte değildir. Çağdaş teknolojiyle donatılmış medya merkezlerinde, gerek kağıt kalitesi gerek baskı niteliği açısından tüm dünya ile boy ölçüşebilecek yüzlerce dergi basılmaktadır. Yani basım alanında teknik olarak bir sıkıntı yaşanmamaktadır. Bununla birlikte bu dergilerin okunma oranları oldukça düşük düzeydedir. Oysaki tüm dünyada okurlar, dergilere gazetelerden daha fazla ilgi göstermektedir. Örneğin, Fransa’da en çok satan gazete yerel bir gazete olan Ouest-France’tır. Bu gazete 775 bin 269 tiraja sahiptir. En çok satan ulusal gazete Le Figaro 403 bin 500 satarken bir kadın dergisi olan La Femme Actuelle 1 milyon 637 bin 780 satmaktadır.

Ülkemizde dergicilik alanının yeterli ilgiyi görmemesinin üç temel nedeni bulunmaktadır. Bu nedenler şunlardır:

- Kimlik sorunu
- Dağıtım
- Bilgi eksikliği

Ülkemizde yayımlanan dergilerin birçoğu Türk insanının sorunlarını yansıtamamakta ve beklentilerine yanıt verememektedir. Bunun en önemli nedeniyse yabancı dergilere öykünmeleridir. Birçok derginin adı bile yabancı kökenlidir. Yani Türk insanının kimliğini yansıtmaktan uzaktır.

İkinci önemli sorun ise tüm dünyada dergi gelirinin büyük bir bölümünün abone dağıtımına dayanmasıdır. Oysa ülkemizde bu düzenek basın alanında yeterince yaygınlaşmamıştır. Bunun başlıca nedenlerinden biri de kâğıda sık yapılan zamlardır. Ayrıca ülkemizde dergi yayıncılığına devlet tarafından parasal destek verilmemesi ve gerekli yasal düzenlemelerin yapılmaması da yaygınlaşmanın önündeki büyük engellerdir.

Bir diğer sorun ise dergicilik ve gazeteciliğin birbirine karıştırılmasıdır. Gazete yayımlayan her kişinin dergi de çıkarabileceği düşünülmektedir. Oysa dergicilik alanında başarıya ulaşmış ülkelerde dergi yayıncılığı gazetelerden bağımsız olarak gerçekleşmektedir. Avrupa ve Amerika’da dergi yayınevleri birer bağımsız kuruluşken ülkemizde dergiler gazetelerin ve TV’lerin himayelerinde ve onların altyapı ve olanaklarını kullanarak ayakta kalabilmekte, bu kategorilerin dışında kalanlar ise varlıklarını güçlkle sürdürmektedir. Gerçekte dergi yayıncılığı farklı bir birikimi gerekli kılmaktadır.

Dergicilik olgusunu anlayabilmek için öncelikle dergiciliğin tanımını yapmak gerekmektedir. Ana Britannica Ansiklopedisi dergiyi şöyle tanımlamaktadır: “Dergi, düzenli aralıklarla yayımlanan, belirli bir ya da birkaç ilgi alanına ilişkin haber, makale, deneme,

inceleme, araştırma ve eleştiri gibi yazıları, çeşitli edebi ürünleri ya da belirli konulara yönelik derlemeleri içeren ve genellikle resimli olan basılı yayımlara verilen addır.”

Fransız Basım Terimleri sözlüğünde verilen dergicilik tanımı ise şöyledir: “ Geçen belli bir sürenin bilançosunu yapan, özgür yapıtlar ortaya koymaya çalışan ya da uzmanların görüşüne yer veren çoğunlukla aylık ya da üç aylık süreli yayımlar.”

İstanbul Üniversitesi İletişim Fakültesi tarafından hazırlanan Basım Sözlüğü’nde ise dergi şu şekilde tanımlanmaktadır: “Siyaset, yazın, teknik, sanat, spor ve bilimle çeşitli konuları gazeteden daha geniş ele alan süreli yayımdır.”

Yukarıda verilen tanımların yardımıyla dergiyi “Siyaset, ekonomi, edebiyat, bilim, meslek, teknik gibi çeşitli konuları gazeteden daha geniş inceleyen, günlük olmayan periyodik basılı yayımdır.” şeklinde tanımlayabiliriz. Dergi tanımında karşımıza çıkan süreli yayım (periyodik yayım) kavramı belli aralıklarla yayımlanan gazete, dergi gibi basılmış eserler ile haber ajanslarının yayımlarını ifade eder.

Yukarıdaki tanımlardan da anlaşılacağı gibi bir yayımın dergi olarak nitelendirilebilmesi için öncelikle düzenli aralıklarla yayımlanması gerekmektedir. Bu aralık, ideal olarak en az bir hafta, en fazla üç ay olmalıdır. Ancak piyasada daha uzun aralıklarla yayımlanan dergilere de rastlanabilmektedir. Haftalık dergiler hem gündemi daha yakından takip edebilmekte hem de kısa bir zaman dilimiyle okur karşısına çıktıklarından okurun dergiyi sahiplenme şansı artmaktadır.

Aylık yayımlanan mizah dergisi Penguen’den ayrıldıktan sonra haftalık periyotlarla yayımlanacak olan Fermuar adlı yeni bir mizah dergisi çıkaran Bülent Üstün bu konuyla ilgili olarak şöyle diyor “...Bence aylık dergiler artık zamanın hızına yetişemiyor. Okurun karşısına ayda bir çıkmak soğuk bir davranışa dönüştü. Okurla haftada bir görüşen samimi bir arkadaşlık kurmayı özledik.”

Derginin diğer bir özelliği ise içinde fotoğrafın yanı sıra okunabilir metin de bulunmasıdır. Bu bağlamda Meral Alpay dergiyi şöyle tanımlamaktadır: “Kişilerin çeşitli düşünce ve duygularını özlü ve çabuk bir şekilde yayımlatarak duyurma isteğinden doğmuş süreli yayımdır.”

Ayrıca bir dergi diğer yayımlardan bağımsız olarak dağıtılmalıdır. Bir gazeteyle birlikte verilen ek, dergi olarak kabul edilmemelidir. Okurları tarafından talep edilmesi ya da para karşılığı satın alınması ve ciltlenmiş olması da dergilerin önemli özelliklerindedir.

Yani bir yayımın okurlar tarafından dergi olarak algılanabilmesi için bünyesinde beş temel özelliği barındırması gerekmektedir:

- Düzenli bir yayım aralığının bulunması gerekir. (En az haftada bir-en fazla üç ayda bir).

- İçinde okunacak metinlerin yer alması gerekir. Özellikle haber dergilerinde yer alan dosya konuları, okurların en fazla ilgisini çeken bölümlerdir.
- Okurlar tarafından talep edilmesi ya da para karşılığında satın alınması gerekir.
- Diğer yayımlardan bağımsız olarak dağıtılması gerekir.
- Ciltli olması gerekir.

Dergi okuru, kitap okuru ile gazete okurunun arasında bir kulvara yerleşir. Dergi okuru daha dinamik bir profile sahiptir. Dergi yayımcılığı, okuyucu ve yazarlar arasındaki etkileşime çok daha açık bir yayımcılık türüdür. Dergi yayımcılığı bir yandan gündelik olana, gelişen ve değişene dair iletileri içerirken öte yandan kalıcı olanı belirler ve saklar.

Ünlü Türk yazar ve düşünür Cemil Meriç, bir derginin varlığını sürdürmesini bir savaşta kazanılan zafer kadar değerli görmekte ve bu konuyla ilgili olarak şunları söylemektedir: “Kitap fazla ciddi, gazete fazla sorumsuz. Dergi, hür tefekkürün (düşünce) kalesi. Belki serseri ama taze ve sıcak tefekkür. Kitap, çok defa insanın eseri, tek düşüncenin yankısı; dergi bir zekâlar topluluğunun, bir neslin vasiyetnamesidir dergi. Vasiyetnamesi, daha doğrusu mesajı. Kapanan her dergi, kaybedilen bir savaş, hezimet veya intihardır.”

1.2. Dergi Yayımlamanın Ölçütleri

Bir süreli yayımın dergi olarak nitelendirilebilmesi için gerekli olan koşulları yukarıda sıralamıştık. Peki, süreli bir yayım olan dergi çıkarılabilmenin koşulları nelerdir? Şimdi kısaca dergi yayımı gerçekleştirmek isteyen bir kişinin yapması gereken yasal işlemlere bir göz atalım.

Basın Kanunu'na göre Türkiye'nin neresinde olursa olsun dergi çıkarmak isteyen kişi, kurum ya da kuruluşlar, o merkezdeki Cumhuriyet Başsavcılığına beyanname vererek bildirimde bulunmak zorundadırlar.

Anayasamıza göre, Türkiye'de gazete, dergi vs. yayımı izne tabi değildir ancak gerekli belgeleri hazırlayıp ilgili makamlara vermek suretiyle bir "bildirim" zorunluluğu vardır. Kuruluşta yapılan bildirimden ardından çıkan her nüshanın ikişer örneği, ilgili cumhuriyet savcılığına "alındı belgesi" karşılığında gönderilir. Yayın başladıktan sonra en geç bir ay içinde, mevkutenin sahibi, yazı işleri müdürü ve yazarlarının "mal bildirimi"nde bulunması gerekmektedir. (Mal bildirimi her yıl yenilenmelidir.)

Mevkute kuruluşunda, mevkutenin sahibi ve mevkutenin sorumlu yazı işleri müdürü ile ilgili verilmesi gereken belgeler 5187 sayılı Basın Kanunu'nda açıkça belirtilmiştir.

Beyanname verilmesi

MADDE 7. - Süreli yayınların çıkarılması için kaydedilmek üzere yönetim yerinin bulunduğu yer Cumhuriyet Başsavcılığına bir beyanname verilmesi yeterlidir. Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından düzenlenen kayıtlar alenidir.

Kayıt için verilen ve yayın sahibinin küçük veya tüzel kişi olması hâlinde temsilcisi ile sorumlu müdür tarafından imzalanan beyannamede yayının adı ve mahiyeti, hangi aralıklarla yayımlanacağı, yönetim yeri, sahibinin, varsa temsilcisinin, sorumlu müdürün ad ve adresleri ile yayının türü gösterilir.

Beyannameye, 5'inci ve 6'ncı maddelerde yazılı şartların varlığını gösteren belgeler ile yayın sahibi tüzel kişi ise tüzüğünün veya ana sözleşmesinin veya vakıf senedinin bir sureti eklenir.

Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından beyanname ve eklerinin teslim edildiğini gösteren bir alındı belgesi verilir.

Beyannamenin incelenmesi

MADDE 8. - Beyannamenin ve eklerinin gerekli veya gerçek bilgileri içermemesi veya yayın sahibinin veya temsilcisinin veya sorumlu müdürün 5'inci ve 6'ncı maddelerde yazılı şartlara sahip olmaması hâlinde; Cumhuriyet Başsavcılığı, beyannamenin verilmesinden itibaren iki hafta içinde eksikliğin giderilmesini veya gerçeğe aykırı bilgilerin düzeltilmesini yayın sahibinden ister. Bu istemin tebliği tarihinden itibaren iki hafta içerisinde yerine getirilmemesi hâlinde, Cumhuriyet Başsavcılığı yayımın durdurulmasını Asliye Ceza Mahkemesi'nden talep eder. Mahkeme en geç iki hafta içinde karar verir. Bu karara karşı acele itiraz yoluna başvurulabilir.

Beyanname içeriğinde meydana gelen her değişiklik, iki hafta içinde, gerekli belgelerle birlikte yeni bir beyanname ile aynı makama bildirilir.

Birinci fıkra hükmü, değişikliğe ilişkin beyannameler hakkında da uygulanır.

Sorumlu müdürün bu görevden ayrılması hâlinde, yenisi tayin edilinceye kadar sorumluluk yayın sahibine veya temsilcisine aittir.

5187 sayılı Basın Kanunu gereği süreli yayın çıkarmak isteyenlerin Cumhuriyet Savcılığına vermekle yükümlü oldukları yayım beyanname ile ilgili yapılması gerekenler ve yapılacak işlemler yukarıda belirtilmiştir ancak günümüzde dergiler, sadece basılı ürün olarak satılmamakta internet üzerinden dergi yayıncılığı gerçekleştiren pek çok dergiye rastlanmaktadır. Bunun yanında basılı bir şekilde dağıtımı gerçekleştirilen hemen hemen bütün dergilerin de internet siteleri bulunmaktadır.

Dergilerde kurumsal örgütlenme, gazetelerin örgütsel yapısına benzer bir yapılanma içindedir. Yayın yönetmeni, yazı işleri müdürü, haber sorumluları, sorumlu müdür, editörler, muhabirler, görsel yönetmenler ve reklam sorumluları dergi kadrolarında da yer almaktadır. Dergi çalışanlarının dergi içeriğiyle ilgili alanlarda uzmanlaşmaları derginin başarısı açısından önemlidir.

1.3. Dergi Türleri

Bir derginin, dergi olarak sınıflandırılabilmesi için uyması gereken ortak kurallar bulunmaktadır. Bununla birlikte tüm dergilerin birbirine benzediğini söylemek olanaksızdır. Yayımlanan dergilerin sayısında ve içeriğinde görülen farklılıklar dergilerin sınıflandırılması gerekliliğini ortaya çıkarmıştır. Bu amaçla beş dergi türü belirlenmiştir.

1.3.1. Tüketici Dergileri

Reklama dayalı yayım yapmaları en önemli özelliğidir. Bu dergilerin amacı, dergi aracılığıyla daha fazla tüketim gerçekleştirilmesini sağlamaktır. Günümüzde yayımlanan birçok dergi tüketici dergisi kapsamında yer almaktadır. Günümüzde dergicilik sektörünün bütününde tek bir alana yönelme eğilimi vardır. Ülkemizde yayımlanan dergi türleriyle ilgili bilgilere, aşağıda yer verilmiştir.

➤ Haber Dergileri

“Haftalık aktüalite dergisi, haftalık siyasi dergi” gibi sıfatlarla da bilinen haftalık haber dergilerinin Türkiye’de piyasaya çıkışları 1950’li yıllara rastlar. “Akis, Devir ve Kim” dergileri, bu dergi türünü o yıllarda Türk okuruna tanıtan dergilerdir. Haftalık haber dergisi türünün özelliği; haberlerin siyaset, dış politika, sanat, kültür, magazin gibi günlük hayatı ilgilendiren her türlü alanda renkli bir üslupla yazılmasıdır.

Çoğunlukla haftalık periyotlarla yayımlanan haber dergilerinde amaç haftanın gündemini zamanında, kısa ve özet bir şekilde okurlara sunmaktır. Bunu yaparken hafta boyunca televizyon kanalları, gazeteler ve internet haber siteleriyle haber bombardımanına tutulan okurlarına sorulmayan soruların yanıtlarını vermeyi hedefleyen dergiler, haftanın gündemini farklı bir bakış açısıyla, yorum ve analizlerle aktarmaktadırlar.

Haftalık haber dergisi türünün 3 Mart 1923’te “Time” dergisinin yayımlanmasıyla başladığı söylenebilir. Bu derginin oluşturup dünyaya yaydığı formül şuydu: “Haftanın haberlerini belirli öbeklere ayırarak cazip bir paket hâlinde okurlara sunmak.”

Bu dönemde haftalık haber dergileri, haber kavramını yalnız siyaset ve asayiş konularıyla sınırlamayarak; hayatın çeşitli yönlerini, ekonomi, sanat, kültür, yaşam, spor ve moda gibi ayrı bölümler de sunuyorlardı. İkinci özellikse haberlerin sunuluşundaki üslupla ilgiliydi. Haberler sanki tek elden çıktığı izlenimi yaratılarak; renkli, çarpıcı ve yer yer klişe kokan bir üslupla hikâye ediliyordu. Amaç, gazetelerde bölük pörçük verilen haberleri tarihsel bir perspektife yerleştirerek anlaşılır duruma getirmektir.

Newsweek dergisinin editörü Phil Graham bu işlevi şu şekilde özetlemekteydi: “Her hafta, tarihin ilk kabataslak müsveddesini hazırlamak.”

Ülkemizde yayımlanan ilk haber dergisi “Akis” dergisidir.(14 Mayıs 1954) Derginin 30 Mayıs 1960’ta çıkan sayısı 150 bin adet satarak dergicilik tarihine geçmiştir.

Ülkemizde yayımlanan haber dergilerinin tirajları çok yüksek değildir. Çünkü maliyeti yüksek olan haber dergiciliğinde, reklam gelirleri kısıtlıdır. Bu nedenle dergiler daha çok yazılı basın kuruluşlarının yan alanları olarak çıkarılmaktadır.

Örneklerini bularak inceleyiniz.

➤ **Kadın Dergileri**

Kadınlara yönelik sağlık, moda, güzellik, cinsel yaşam vb. konularının yer aldığı kaliteli kâğıtlara basılan dergilerdir. Ülkemizde yayımlanan ilk kadın dergisi Terakki gazetesinin eki olarak çıkan ve o dönem kadını eğitmek ve bilinçlendirmek amacını taşıyan Terakki-i Muhadderat (İffetli kadınlar ilerlemesi anlamına gelir.) dergisidir. İmtiyaz sahibi kadın olan ve kadınlar tarafından çıkarılan ilk dergi ise Şükufeza (Çiçek Bahçesi) dergisidir.

Dergicilik sektörünün tek alana yönelmesiyle birlikte kadın dergileri de ilgi alanlarını genişletmiş; genç kızlara yönelik dergilerin, moda dergilerinin, çalışan kadınlara yönelik dergilerin, annelere yönelik dergilerin, ev işi, yemek vb. alanlarda çıkan dergilerin sayısı artmaya başlamıştır.

Kadın dergilerinin görünürdeki işlevleri, kadınlara günlük yaşamda yararlanabilecekleri bilgiler sunmak ve sorunlarına yol gösterici nitelikte çözüm önerileri getirmektir. Tüm sayılanların yanında eğlenceli vakit geçirmelerini sağlamak da kadın dergilerinin işlevlerindedir.

Bununla birlikte günümüzde kadın dergilerinin en önemli işlevi, diğer tüketici dergilerinin hepsinde olduğu gibi bireyleri tüketim mallarını tüketmeye yöneltmek ve bu malları yaşamlarının vazgeçilemez bir gereksinimi konumuna getirmektir.

Günümüz kadın dergilerini sınıflamak gerekirse;

- Anne-çocuk ilişkisini ele alan dergiler,
- Yemek dergileri,
- Kadın sağlığı dergileri,
- Moda dergileri,
- Güzellik dergileri,
- Ev ve el işi dergileri,
- Dekorasyon dergileri

gibi bir çok alt başlığa ulaşabiliriz.

➤ **Magazin Dergileri**

Çeşitli konuları, her kesimden okuyanın anlayacağı ve seveceği bir biçimde bol fotoğrafla aktaran periyodik yayımlara “magazin dergileri” adı verilmektedir. İçerdiği konular ne denli değişik olursa olsun tüm magazin dergilerinin birtakım değişmez özellikleri vardır. Bu özelliklerin en belirgin yanları ise biçim alanında kendini belli etmektedir.

Hemen tüm magazin dergileri, günün en gelişmiş tekniğini kullanır. Çoğunlukla büyük boydadırlar ve göz alıcı kapakları vardır. Kapakların değişmeyen konusuysa çoğunlukla kadınlardır. Popüler kişiler, olayların en çarpıcı yanlarını içeren fotoğraflar, kadınlardan sonra magazin dergilerinin bir diğer ortak kapak konuları olmuştur.

Yazıdan çok, ya da en az yazı kadar, resim ve fotoğrafa ağırlık verilmesi de magazin dergiciliğinin bir diğer ortak özelliğini oluşturmaktadır. Okurun zamanını çalmamak istercesine kısa, kolay anlaşılır bir üslupla yazılmış yazılar büyük boy resim ve fotoğraflarla desteklenir.

Magazin dergilerinde en basit olaylar, üzerinde merak unsuru yaratacak bir biçimde düzenlenir. İlgi çekici, çarpıcı başlıklar; en sıradan yazının bile okunmasını sağlar.

Ülkemizde yayımlanan ilk magazin dergisi **Cüzdân**'dır. (1873) Daha sonraki yıllarda çıkarılan magazin dergilerinden bazılarını ise şöyle sıralayabiliriz: **Şehbal (1909), Resimli Kitap(1908), İnci, Süs, Resimli Ay, Yedigün, Ayda Bir, Hayat** vb.

➤ **Çocuk dergileri**

Çocuklara yönelik hazırlanan dergilerde bilmece-bulmaca, fotoğraf, biyografi, seri karikatürler, resimli öykü, armağanlı resim boyama, oyun, oyuncak, genel kültür, ilginç bilgiler, eğitici bilgiler vb. konular yer almaktadır. Bu türün en önemli örneği, Yapı ve Kredi Bankası'nın kültür hizmeti olarak çıkardığı **Doğan Kardeş** dergisidir.

1980'li yıllardan sonra çocuk dergilerinde ders konularına yönelik testler ve ansiklopedik ekler yaygın bir şekilde kullanılmaktadır.

➤ **Spor dergileri**

Çeşitli spor dallarıyla ilgili konuları (futbol, basketbol, formula, zekâ vb.) ele alan dergilerdir. İçeriğinde haftanın maçları, maç yorumları, röportajlar, haberler vb. konular yer almaktadır. Ülkemizde yayımlanmakta olan gazetelerde spor sayfalarının sayısı giderek artmaktadır. Bu durum ülkemizde spor dergilerine olan ilgiyi azaltmaktadır. Yayımlanan spor dergilerinin önemli bir kısmı kurum ve kuruluşlarca çıkarılmaktadır.

➤ **Edebiyat ve kültür–sanat dergileri**

Ülkemizde yayımlanan kültür-edebiyat ve sanat dergileri de artık alanlaşmayla birlikte özel alanlara (sinema, tiyatro, edebiyat, kültür-sanat vb.) göre yayımlanmaya başlamıştır. Bu dergilerde alanlarla ilgili haberler, tanıtım yazıları, etkinlikler, söyleşiler gibi farklı içeriklerdeki haberler yer almaktadır. Bunun yanında gösterime girecek ve gösterimdeki filmlerin tanıtımları, film eleştirileri, tiyatro oyunları, müzik alanında yeni çıkan albümler, en çok satan albüm listeleri, en son yayımlanan kitaplar vb. gibi konuları da sayfalarına taşımaktadırlar.

Ülkemizde yayımlanan gazetelerde yer alan kültür-sanat sayfaları spor sayfalarıyla kıyaslandığında spor sayfalarının ezici üstünlüğü ortaya çıkmaktadır. Gazeteler, edebiyat-kültür-sanat sayfalarının sayısını artırmak yerine gazeteyle birlikte verilen ekler de bu alanla ilgili haberleri yayımlamaktadırlar.

Gazeteci Doğan Hızlan, Gösteri dergisinin Aralık 2002 sayısının “Editörden” köşesinde sanat ve edebiyat dergileri için şöyle demektedir: “Çok satanlar, çok konuşulanlar furyasında edebiyatın kendine ait bir gündemi daha var. Bu gündemi takip edeceğimiz yer de sanat ve edebiyat dergileridir.”

➤ **Bilişim ve teknoloji dergileri**

Teknolojik gelişmeleri okuyucularına aktarmayı hedefleyen dergilerdir. Bilgisayar ve internet dünyasındaki gelişmeleri sade bir dil ile son kullanıcılara yönelik hazırlanan pratik bilgiler şeklinde sayfalarına taşır. Hedef kitleleri; teknolojiyle yakından ilgilenenler, bilgisayar ve internetle iç içe olanlar ile bu konularla ilgili her türlü gelişmeyi yakından takip edenlerdir.

➤ **Ekonomi, yönetim ve pazarlama dergileri**

Ekonomiyle ilgili olarak haftanın gündemini sayfalarına taşıdıkları gibi bu alandaki tüm gelişmeleri de takip ederek okurlarına ulaştırmayı hedefleyen dergilerdir. Ekonomi dergilerinde iş dünyası, para, borsa, gayrimenkul, bireysel girişimcilik, yönetim anlayışları gibi pek çok konuyla ilgili haberler yer almaktadır. Kısacası ekonomi dergileri; yönetimden araştırmalara, sanayiden yeni yaklaşımlara kadar her türlü yeniliği okurlarına sunmaktadır.

Ülkemizde yukarıda sayılan alanların dışında gençlikten müziğe, fotoğraftan sinemaya, emlakta hobi ve beceriye kadar pek çok alanda dergi yayımlanmaktadır.

1.3.2. Kurum Dergileri

Kurum dergiciliği, Türkiye’de hızla yayılan önemli bir sektördür. Kurum içine ve kurum dışına yönelik olmak üzere iki gruba ayrılmaktadır. Her iki alan da kendine özgü bir uzmanlık gerektirmektedir. Kurum içi dergilerin amaçları şu şekilde sıralanabilir:

- Verimliliği artırmak
- Motivasyonu artırmak
- Eğitmek
- Bilgilendirmek
- Çalışanlarla iletişim kurmak

Kurum dışı dergilerin temel amacı ise bir ürünü, hizmeti ya da fikri satmaktır.

Resim 1.1: Kurum dergileri

1.3.3. Sektör Dergileri

Bu dergiler ısı, ses, su ve yangın yalıtımı; metal, makine, turizm ve organizasyon, tesisat vb. sektörlerle ilgili çıkarılan dergilerdir. Sektör dergileri, içeriğinde gayrisafi millî hasılayı oluşturan mal ve hizmet üretimi, dolaşımı gibi konulara yer verirler.

Sektör dergileri, sektör içi iletişimin sağlanması açısından önemlidir. Herhangi bir sektöre ait dergide o sektörle ilgili gelişmeler, yenilikler okuyucularına aktarılmakta, böylelikle sektörün gelişmesi hedeflenmektedir.

Sektör dergilerinde o sektörle ilgili yeni pazar alanları, yeni ürünler, yeni üreticiler, teknolojik gelişmeler ayrıntılı bir şekilde okuyuculara aktarılmaktadır. Abonelik sistemiyle dağıtılan sektör dergilerinin hedef kitleleri bellidir.

Sektör dergilerinde çoğunlukla teknik kavramlar kullanılabilir çünkü dergi okurları bu sektörde çalışan kişilerdir.

Sektörel yayıncılık yapan kuruluşlar Sektörel Yayıncılar Derneğini kurmuşlardır. Sektörel yayıncılık yapan kuruluşlarca oluşturulan bu derneğe şu an itibariyle 36 yayıncı, 25 yayıncı firma ve 79 sektörel dergi üyedir.

1.3.4. Bilimsel Dergiler

Bilimsel konuları ele alan ve akademik çevreler tarafından yayımlanan dergilerdir. Bu dergilerde de -hedef kitleye yönelik hazırlandıkları için- herkesin anlayacağı kavramların dışında teknik terimler yer alabilmektedir.

1.3.5. Marjinal Dergiler

Biçimi, yayımı, ulaştırılması, yönetimi kendine özgü olan dergilerdir. Bu dergilerin içeriği, sunumu ve dağıtımı diğer dergilerden farklıdır.

Bu sınıflamanın dışında da dergileri ebatlarına göre, yayım periyotlarına göre ve alanlarına göre sınıflamak mümkündür.

➤ **Ebatlarına göre dergiler**

Piyasada yayımlanan dergiler çok farklı ebatlarda yayımlanabilmektedir ancak en sık kullanılan ebatlar tabloid boy ve A4 boyutlu dergilerdir.

➤ **Yayın sürelerine göre dergiler**

Haftalık, 15 günlük, aylık, 2 aylık, 3 aylık, 6 aylık, yıllık, vb.

➤ **Alanlarına göre dergiler**

Müzik dergileri, tiyatro dergileri, sinema dergileri, popüler bilim dergileri, tarih dergileri, avcılık dergileri, havacılık dergileri, mimarlık, dekorasyon ve tasarım dergileri, zekâ oyunları dergileri, şehir ve yaşam dergileri vb. alanlarda yayımlanan dergiler bu sınıflama içerisine dâhil edilebilir.

UYGULAMA FAALİYETİ

Dergileri türlerine göre sınıflandırınız.

İşlem Basamakları	Öneriler
➤ Tüketici dergilerini sıralayınız.	➤ Dikkatli olunuz. ➤ Gerekirse öğrenme faaliyetine geri dönerek tekrar ediniz.
➤ Ebatlarına göre dergileri sıralayınız.	
➤ Yayın sürelerine göre dergileri sıralayınız.	
➤ İçeriklerine göre dergileri sıralayınız.	➤ Dikkatli olunuz. ➤ Gerekirse öğrenme faaliyetine geri dönerek tekrar ediniz. ➤ Hedef kitleleri, kullanılan dil, dağıtım vb. özelliklerini dikkate alınız.
➤ Sektör dergileriyle haber dergilerini karşılaştırınız.	

KONTROL LİSTESİ

Bu faaliyet kapsamında aşağıda listelenen davranışlardan kazandığınız beceriler için **Evet**, kazanamadıklarınız için **Hayır** kutucuklarına (X) işareti koyarak kontrol ediniz.

Değerlendirme Ölçütleri	Evet	Hayır
1. Tüketici dergilerini sıralayabildiniz mi?		
2. Ebatlarına göre dergileri sıralayabildiniz mi?		
3. Yayın sürelerine göre dergileri sıralayabildiniz mi?		
4. İçeriklerine göre dergileri sıralayabildiniz mi?		
5. Sektör dergileriyle haber dergilerini karşılaştırabildiniz mi?		

DEĞERLENDİRME

Değerlendirme sonunda “**Hayır**” şeklindeki cevaplarınızı bir daha gözden geçiriniz. Kendinizi yeterli görmüyorsanız öğrenme faaliyetini tekrar ediniz. Bütün cevaplarınız “**Evet**” ise bir sonraki öğrenme faaliyetine geçiniz.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Bu faaliyet sonunda kazandıklarınızı aşağıdaki soruları cevaplandırarak ölçünüz.

Aşağıdaki soruları dikkatlice okuyarak doğru seçeneği işaretleyiniz.

- Aşağıdakilerden hangisi ülkemizde dergicilik alanının yeterli ilgiyi görmemesinin nedenlerinden biri değildir?**
 - Kimlik sorunu
 - Dağıtım
 - Bilgi eksikliği
 - Baskı kalitesi
- Aşağıdakilerden hangisi bir yayının okurlar tarafından dergi olarak algılanabilmesi için gerekli olan özelliklerden biri değildir?**
 - Düzenli bir yayım aralığının bulunması
 - İçinde sadece okunacak metinlerin yer alması
 - Okurlar tarafından para karşılığında satın alınması
 - Diğer yayımlardan bağımsız olarak dağıtılması
- Aşağıdaki bilgilerin hangisi Basın Kanunu gereğince dergi çıkarmak isteyenlerin Cumhuriyet Savcılığına vermekle yükümlü oldukları beyannamede istenmez?**
 - Yayın çıkarma izni alındığına dair belge numarası
 - Yayının adı
 - Basım yeri
 - Yayın konusu
- Aşağıdaki dergi türlerinden hangisi tüketici dergileri arasında yer almaz?**
 - Haber dergileri
 - Hobi dergileri
 - Sektör dergileri
 - Ekonomi dergileri
- Aşağıdakilerden hangisi kurumların dergi çıkarma amaçları arasında yer almaz?**
 - Verimliliği artırmak
 - Dergilerle prestij sağlamak
 - Çalışanları bilgilendirmek
 - Mal ve hizmet satmak

DEĞERLENDİRME

Cevaplarınızı cevap anahtarıyla karşılaştırınız. Yanlış cevap verdiğiniz ya da cevap verirken tereddüt ettiğiniz sorularla ilgili konuları faaliyete geri dönerek tekrarlayınız. Cevaplarınızın tümü doğru ise bir sonraki öğrenme faaliyetine geçiniz.

ÖĞRENME FAALİYETİ-2

AMAÇ

Dergi haberciliği ile diğer habercilik türlerini karşılaştırabilecek ve dergi içeriğine uygun haberiniz için gerekli bilgi, belge ve görsel malzemeyi toplayabileceksiniz.

ARAŞTIRMA

- Farklı türlerde yayım yapan dergi haberlerini inceleyerek haber için hangi kaynaklardan yararlandığını, haberle ilgili uzman görüşü alınıp alınmadığını, haberle ilgili kaç görsel unsurun (fotoğraf, tablo, grafik vb.) kullanıldığını inceleyiniz.
- Aynı konulu haberleri gazetelerden ve dergilerden takip ediniz. Dergilerin haberleri ne şekilde ele aldıklarını inceleyiniz.

2. DERGİLERİN HABER KAYNAKLARI VE Dergi HABERCİLİĞİ

2.1. Dergilerin Haber Kaynakları

Dergi haberciliğinde diğer kitle iletişim araçlarının haber toplarken kullandıkları birinci el ve ikinci el haber kaynakları kullanılmaktadır. Ancak dergi haberciliğinde daha derinlemesine incelemeler yapıldığı için kullanılan kaynakların sayısı da artmaktadır.

Haberler, dergi haberciliğinde görsel malzemeyle desteklendiği için fotoğraf kullanımı fazladır. Dergilerde kullanılan fotoğrafların kaliteli olması da önemlidir.

Dergi haberciliğinde uzmanlaşmayla birlikte farklı içeriklerde hazırlanan dergilerin haber kaynakları da farklılıklar göstermektedir. Haber kaynağı bazen bir yöre insanı, bazen doğanın kendisi, bazen de sayısal birtakım veriler olabilmektedir.

Gazeteler günlük haber taşıyan yayımlar olduğundan muhabir günlük gelişmelere refleks gösterir. Daha dar bir zamanda, anlık gelişmeleri değerlendirme ve haber yapma durumundadır. Dergide ise haber yapmak için daha uzun bir süre söz konusudur. Dolayısıyla da daha fazla yorumla kaçılabilir ve zaman zaman haber değeri az olan olaylar da aktarılır.

Dergi haberlerinde güncelliği sona ermeyen konularla ilgili haberler tercih edildiğinden bu konularla ilgili röportajlar, görüşmeler, anketler, haberle birlikte sunulabilmektedir.

Dergi haberlerine diğer kitle iletişim araçlarının yayımları kaynak olabildiği gibi dergiler de gazetelere ve görsel işitsel medya kuruluşlarına kaynak olabilmektedir.

Dergilerin uzmanlık alanlarına göre haber kaynakları da farklılıklar göstermektedir. Örneğin, sektör yayımcılığı yapan dergilerin haber kaynakları o sektörle ilgili kişilerdir. Hizmeti veya malı üreten, o ürünü kullanan kişiler gibi birinci el kaynaklar, sektörle ilgili yayımlanmış eserler, sektörel kuruluşların basın bültenleri gibi ikinci el kaynaklar haber kaynağı olarak kullanılabilirler.

Dergi haberleri, daha çok araştırma ve inceleme yapılan konularla ilgilidir. Konu belki daha önce basın tarafından ele alınmıştır ancak dergi haberciliğinde daha önce ele alınan konuların detaylı bir şekilde incelenmesi ve araştırılması söz konusudur. Açıklanamayan, elenen, atlanan noktalar ortaya çıkarılmaya çalışılır. Sorulmayan sorular sorulur. Böylelikle olay ayrıntılı bir şekilde incelenir.

Dergilerde yer alacak haberlerin ayrıntılı bir şekilde ele alınabilmesi, her şeyden önce haberi oluşturacak kişinin bu alanda yeterli olmasını gerektirir. Bu nedenle dergi haberciliğinde uzmanlaşma daha önemlidir. Haberi oluşturacak muhabir, konuyla ilgili hangi kaynaklara ulaşacağını, kimlerle görüşmeler yapması gerektiğini bilmelidir.

Dergilerde uzmanlık alanına göre bazen herhangi bir konu, gözlemler ve araştırmalar sonucunda haberleştirilebilmektedir. Örneğin, bir köşkün hikâyesi veya herhangi bir beldenin tanıtımı gibi. Kadın dergilerinde yaklaşan yılbaşı nedeniyle alınabilecek hediyelerle ilgili bol görsel malzemeye desteklenmiş sayfalar örneğinde olduğu gibi; son dönemde uzmanlık dergilerinde anneler günü, sevgililer günü gibi özel günlerle ilgili bu tarz haberlerin sayısı da artmaktadır.

Röportajlar da dergi haberlerinde çok sık kullanılan bir yöntemdir. Konuyla ilgili doğru kişilerle yapılan röportajlar haberin okunma oranını arttırmaktadır. Özellikle sağlık haberleri uzman görüşüyle desteklenerek hazırlanmalıdır.

2.2. Dergi Haberciliği

Yapısal olarak kitle iletişim araçları kapsamına giren dergiler, öncelikle seslendikleri kitlenin diğer kitle iletişim araçlarının seslendikleri kitleden daha küçük olması nedeniyle farklı bir özellik gösterirler.

Belirli alanlarda yoğunlaşarak, çoğunlukla bu alanlardaki konularla ilgili yayın yapmayı seçen dergilerin okurları da dergilerdeki konulara özel ilgi duyan kişilerdir. Bu nedenle dergiler çoğunlukla; ekonomi, turizm, otomobil, spor, müzik, yatırım gibi özel ilgi ve uğraş alanlarının, hobilerin yayımları olarak tanınan kitle iletişim araçlarıdır.

Bazı dergiler de yalnızca haber aktarmak üzere yayımlanan kitle iletişim araçları olarak kitlelere seslenmektedir.

2.2.1. Dergi Haberciliğinin Temel Nitelikleri

- Haber dergilerinin temel ham maddelerini de diğer kitle iletişim araçları gibi güncel toplumsal olaylar oluşturmaktadır.
- Dergilerin biçimleri ve anlayışları nedeniyle haber, dergilerde diğer kitle iletişim araçlarından daha farklı bir biçimde ortaya çıkmaktadır. Hazırlanma süreci benzer olmakla birlikte dergi haberi, sunumu ve içeriğiyle daha çekici bir nitelik taşımaktadır.
- Dergi haberleri, bazen biyografilerle bazen haber konusuyla ilgili ek dosyalarla, bazen görüşmelerle ve diğer görsel unsurlarla zenginleştirilmiş; okuyucunun zihninde çok değişik çağrışımlara ve düşüncelere yol açacak biçimde genişletilmiş ürünlerdir.
- Dergi haberleri, uzun süreçlerde hazırlandığı için daha fazla ayrıntıya inme ve derin araştırma yapma imkânı verir. Yayın aralığı uzun olduğu için olayların güncelliğini yitirme riskinin bulunduğu dergi haberinin uzun hazırlanma süreci, olumlu bir özellik olarak ortaya çıkar.
- Olaylar, üzerinden çok uzun süre geçmeden araştırılıp, bilgiler toplanıp baskıya yetiştirilmektedir. Dergi haberleri; çoğunlukla derginin yayımlandığı günlerde yaşanan olayların içinden, daha uzun bir zamana yayılmış, her zaman tartışılıp konuşulabilen dosya konularını kapsamaktadır.
- Basılı araçlardan olan dergiler, diğer basılı kitle iletişim araçlarından daha fazla haber içerebilecek genişliğe sahiptirler. Çok sayıda fasikül ve onlarca sayfadan oluşan bir dergide, ayrıntılı hazırlanmış onlarca haber yer alabilmektedir. Ne kadar geniş biçimde hazırlanırsa hazırlansın ve haber metninin yanı sıra ne kadar çok fotoğraf, grafik, çizim gibi değişik materyaller kullanılırsa kullanılsın bir derginin genişliği, çok sayıda haberi kapsayacak ölçüdedir. Ancak dergi habercilerinin önemsedikleri konu, çok sayıda habere yer vermek değil, haberleri olabildiğince ayrıntılı bir şekilde, geniş araştırma dosyaları biçiminde yayımlayabilmektir.
- Dergi okuyucusu; olaylar hakkında, çok değişik açılardan değerlendirmelerle, olayla bağlantılı görüşmelerle, yorum ve görsel unsurlarla, açıklayıcı grafik ve listelerle, biyografilerle zenginleştirilmiş bilgiler almak için dergi okumaktadır. Bu nedenle dergi haberlerinde, haberlerin çokluğu değil, genişliği önemlidir.
- Diğer kitle iletişim araçlarının haber kapsamı çoğunlukla günlük gelişmelerle ilgili konulardan oluşurken; dergi haberleri, özel dosyalar biçiminde

hazırlanabilecek, özellikle toplumsal açıdan önemli konularda yoğunlaşmaktadır.

- Uzun süre toplumun gündeminde olan bir konu, tümüyle bir olaya dayanmadan bir sürece yayılmış olsa da, dergi haberi olarak değerlendirilebilmektedir. Üniversitelerdeki öğrenci olayları, millet meclisindeki kadın milletvekillerinin çalışmaları, ülkenin deprem potansiyeli ve tarihçesi, Karadeniz Bölgesi’ndeki kivi üretimi, doğu toplumlarında da yaygınlaşan obezite sorunu gibi konular, günlük olaylara dayanmasa da, toplumsal açıdan önemli ve sık sık gündeme gelen konular olması dolayısıyla dergi haberlerine konu olan gelişmelerdir.
- Bir olayı, kolayca anlaşılmasını sağlayacak temel bilgilerle bireylere aktarmaya çalışan gazete haberlerine karşın dergi haberleri, olayla ilgili temel bilgilerin yanında olayı daha geniş boyutlarda okuyucularına yansıtan nitelikler taşımaktadır. Habere konu olan olayla ilgili değişik görüşleri, yorumları, aydınlatıcı görüşmeleri, farklı düşünceleri, olayın geçmişle ve gelecekle bağlantılarını da içerebilen dergi haberleri, olayları bütün yönleriyle, bireylere yansıtmayı amaçlamaktadır. Dergi haberleri, okuyucularına olaylarla ilgili temel bilgilerin yanı sıra gelişmelerle ilgili açıklamaları, düşünmeye yol açabilecek etkileri ve zaman zaman akla gelmeyecek ayrıntıları da vermektedir.
- Zaman avantajı nedeniyle dergiler, haberlere gazetelerden daha farklı bakabilmekte, üslup serbestliği bulunmakta, genelde belirli uzmanlık alanlarına seslenmekte ve kendine özel okuyucusunun ilgisini çekecek her türlü konudaki bilgiye yer verebilmektedir.
- Ekonomi, haber, edebiyat, sağlık, mutfak, basketbol, moda, erkek, kadın ve hobi gibi geniş yelpazede yayın alanına sahip dergiler bulunmaktadır. Dergi okurları, kendi ilgi alanlarına yönelik dergileri seçmekte, gazete seçiminden daha rahat ve istekleri yönünde bir seçim yapabilme fırsatı bulabilmektedir. Gazete ile kıyaslandığında dergilerde içeriğin sunumu, yazı yanında daha fazla tamamlayıcı görsel malzeme ile desteklenmektedir.

2.2.2. Dergi Haberciliğinin Gazete Haberciliğinden Farklı Yönleri

Dergicilik ve gazetecilik sıklıkla karıştırılan iki olgu olarak karşımıza çıkmaktadır. Gerçekte basının birbirini tamamlar gibi görülen bu iki alanı birbirine rakiptir. Temelde her iki dalın da işlevi aynıdır: “haber ulaştırmak”

Bununla birlikte oluşumları açısından önemli ayrımlar söz konusudur.

- Gazetecilik ve dergicilik arasındaki en önemli ayrım yayım aralığıdır. Gazeteler, genelde günlük olarak yayımlanmaktadır. Yani haberler yirmi dört saat içerisinde yetiştirilmek zorundadır. Oysa dergi daha geniş bir zaman aralığında yayımlanmaktadır. Bu da dergicilik ve gazetecilik alanlarında habere yaklaşım açısından ayrılıkların ortaya çıkmasına yol açmaktadır. Dergicilikte

zaman sorunu olmadığı için doğru insan, doğru zaman, doğru yöntemler üzerinde durulmaktadır. Oysa gazetecilikte zaman kavramı çok önemlidir. Bu nedenle bir haber yakalanır yakalanmaz haber atlamamak amacıyla doğru insan, doğru zaman ve doğru yöntem gözetilmeksizin harekete geçilmelidir. Bu durum, içeriksel olarak dergilerin konuları daha derinlemesine incelemesini gerekli kılmaktadır. Derginin tüketilme süresi daha uzun olduğu için yazılarda ve fotoğraflarda kalıcılık ögesinin ön plana çıkarılması önemlidir. Yani sayfa düzenine, yazılara, fotoğraflara büyük özen gösterilmelidir.

- Dergilerde, hata düzeltme kabul edilemez görülmektedir. Bu nedenle dergi çalışanlarının derinlemesine bilgiye sahip, konularında uzmanlaşmış kişiler olmaları önemlidir.
- Bir diğer önemli fark ise dergilerin ciltli olması ve kapağının bulunmasıdır. Bir dergi ilk ele alındığında en ilgi çeken yanı kapağıdır. Bu nedenle dergide kapak tasarımı son derece özen gösterilmesi gereken bir konudur.
- Gazete ve dergi arasında kullanılan dil bakımından da ayrılıklar bulunmaktadır. Günlük gazetelerde yalın, kısa ve rutin bir dil gözlemlenmektedir. Oysa dergi metinleri akıcı ve sürükleyici bir dille yazılmalıdır.
- Görsel olarak derginin gazeteden daha çekici olması da bir diğer farklılıktır. Gazete kâğıdının niteliği ve gazete basımının hızlı yapılması gerekliliği gazetelerin bu alanda dergilerden oldukça geride kalmasına yol açmaktadır. Bu nedenle dergiler gazetelerden daha çok saklanmakta ve okurlar tarafından genelde arşivlenmektedir.

2.2.3. Dergilerde Haber Dili

Dergi haberlerinde uzun bir zaman aralığı ele alındığından kesin cümleler yerine daha özel, edebî ya da bilimsel anlatım biçimleri kullanılır.

Ayrıntıları ile işlenebilme olanaklarına sahip dergi haberleri, özel bir okuyucu kitlesine sahip olduğundan herkesin anlayabileceği anlatım biçimlerinin dışında ifadeler kullanabilir. Bir dergiden alınan aşağıdaki metinleri inceleyiniz.

Silüet

Silüet, Fransızcadan dilimize girmiş ve "gölge resim" anlamına gelen bir sözcüktür. Bu sözcüğün anlamını çok da iyi bilmediğim yaşlarda, yani çocukluğumda, hayallerimi süsleyen otomobillerden biri olan Lamborghini'nin bir modeline adını veren bir sözcüktü. Otomobilin kendisi gibi adı da gizemliydi:

Silhouette"... Zaman içinde silüetin "gölge resim" anlamına geldiğini ve bildiğimiz gölgeden farklı bir şey olduğunu öğrendiğimde sözcüğün gizemi benim için sona erdi ama sözcüğün ifade ettiği duruma ait görüntülerin çekiciliği daha da arttı. Son derece estetik olduğunu düşündüğüm bu görüntülerin ayrıntıları gizleyip yalnızca dış hatları belirginleştiren özelliği, gerçekten de gizem doludur. Silüet fotoğraflarının çekici olmalarının nedeni, gizemleri...

Silüet fotoğrafları elde etmek için özel bir araç gereç gerekmez ama özel bir görme yeteneği ve biraz fotoğraf bilgisi gerekir. Her şeyden önce doğru konuyu seçmek gerekir. Her konunun silüeti iyi görünmez. Dış hatları belirgin, güçlü görsel öğelerle çalışarak başarılı silüetler elde edebilirsiniz. Örneğin, 8 katlı bir apartmanın silüeti hiçbir şeye benzemezken büyük bir cami, kilise, köprü ya da kulenin olağanüstü silüetleri olabilir. Dikkat edilmesi gereken şey, görüntülemeyi düşündüğünüz şeklin simsiyah olduğu zaman dramatik ve grafik bir kompozisyon sağlayabilmesidir. Daha doğrusu bunu "öngörmektir". Çünkü insan gözü, film ya da algılayıcıdan farklı olarak çok geniş bir kontrast aralığında görür. Yani insan gözü en koyu gölgede bile ayrıntı görebilirken film ya da algılayıcı bunu başaramaz. Bu durum, çekilen fotoğrafın, çoğu kez görülen görüntüden farklı olması sonucunu doğurur. Böylece silüet dediğimiz görüntüler oluşur.

Ters Işık:

Silüet elde edebilmek için dış hatları belirgin, güçlü görsel öğelerle çalışmak gerektiğini söylemiştim ancak bunu yaparken arka plana, yani fona çok dikkat etmek gerekir. Fonun, silüeti çekilecek olan konudan daha parlak, daha iyi aydınlanmış olması gerekir. Bu durumu sağlayacak en uygun aydınlatma şekli ters ışık kullanımımızdır. Işığın konuyu arkadan aydınlattığı bu yaklaşımla konunun bize bakan yönü (ön tarafı) tamamen gölgede kalacaktır. Öte yandan, mutlaka ters ışık kullanmak bir zorunluluk değildir. Bazı farklı aydınlatma biçimlerinde de arka planı aydınlatırken öndeki konuyu ışısız bırakmak mümkün olabilir. Aydınlatma fonu ile gölgedeki konu arasındaki ışık farkının en az 3 stop olması gerekir. Hatta mümkünse daha fazla olmasında yarar vardır. Çünkü kullandığımız diapositif filmler aşağı yukarı 5 stopluk bir pozlandırma aralığına sahiptirler. Yani çerçevellediğiniz alanın içindeki en açık ve en koyu bölgelerin arasında en fazla 25/32 kat ışık farkı olması durumunda diapositif film bu farkları kaydedebilmektedir. Daha yumuşak bir yapıda olan renkli ve siyah beyaz negatif filmlerde bu fark biraz daha fazladır ve yaklaşık olarak 7 stopluk poz farklarını kaydedebilir. Dijital fotoğraf makinelerinin algılayıcıları için kesin bir değer vermek mümkün değildir.

JPEG formatta çekilen görüntülerde 7-8 stopluk poz farkları kaydedilebilirken 16 bit renk derinliği kullanan ve RAW formatında kayıt yapabilen dijital arkalıklarda bu değer 12 stopu bulmaktadır. Yani algılayıcıların performansı, film ile kıyaslandığında, insan gözüne daha yakındır.

Gazete haberlerinden daha ayrıntılı işlenebilen dergi haberlerinde, haberle ilgili daha detaylı bilgiler sunulabilmektedir.

Dergi sayfalarında da belirli bir düzen içerisinde okurlara sunulan haberlerin bir başlığı ve varsa tamamlayıcı görsel malzemesi bulunur. Bir haber birkaç sayfa işlenebileceği gibi görsel malzeme anlamında da bir şölen havası yaratılabilir. Daha yaratıcı fikirlere açık olan dergicilikte, önemli bir haber kapak konusunu oluşturur. Gazeteyi sattıran manşet haberi ise dergiyi sattıran da kapak haberidir.

UYGULAMA FAALİYETİ

Dergi haberciliği ile diğer habercilik türlerini karşılaştırabilmek için dergi içeriğine uygun haberinizle ilgili bilgi, belge ve görsel malzeme toplayınız.

İşlem Basamakları	Öneriler
➤ Dergi haberciliği ile gazete haberciliğini karşılaştırınız.	➤ Dikkatli olunuz. ➤ Gerekirse öğrenme faaliyetine geri dönerek tekrar ediniz. ➤ Hedef kitlesini dikkate alınız. ➤ Ele alınan konuları ve dergilerin içeriklerine dikkat ediniz. ➤ Gerekirse “Haber Toplama” modülüne geri dönerek tekrar ediniz.
➤ Dergi haberciliğinin temel niteliklerini sıralayınız.	
➤ Dergi türlerine göre haber dilinin farklılıklarını sıralayınız.	
➤ Dergi türlerine göre haber kaynaklarını sıralayınız.	

KONTROL LİSTESİ

Bu faaliyet kapsamında aşağıda listelenen davranışlardan kazandığınız beceriler için **Evet**, kazanamadıklarınız için **Hayır** kutucuklarına (X) işareti koyarak kontrol ediniz.

Değerlendirme Ölçütleri	Evet	Hayır
1. Dergi haberciliği ile gazete haberciliğini doğru ve eksiksiz karşılaştırabildiniz mi?		
2. Dergi haberciliğinin temel niteliklerini doğru ve eksiksiz bir şekilde sıralayabildiniz mi?		
3. Dergi türlerine göre haber dilinin farklılıklarını doğru ve eksiksiz bir şekilde sıralayabildiniz mi?		
4. Dergi türlerine göre haber kaynaklarını doğru ve eksiksiz olarak sıralayabildiniz mi?		

Değerlendirme sonunda “Hayır” şeklindeki cevaplarınızı bir daha gözden geçiriniz. Kendinizi yeterli görmüyorsanız öğrenme faaliyetini tekrar ediniz. Bütün cevaplarınız “Evet” ise bir sonraki “Ölçme ve Değerlendirme”ye geçiniz.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Bu faaliyet sonunda kazandıklarınızı aşağıdaki soruları cevaplandırarak ölçünüz.

Aşağıdaki cümlelerin başında boş bırakılan parantezlere, cümlelerde verilen bilgiler doğru ise D, yanlış ise Y yazınız.

1. () Belirli alanlarda yoğunlaşarak çoğunlukla bu alanlardaki konularla ilgili yayım yapmayı seçen dergilerin okurları da, dergilerdeki konulara özel ilgi duyan kişilerdir.
2. () Gazeteler dergilere oranla ayrıntıya inmede daha avantajlıdır.
3. () Dergi haberleri çoğunlukla, derginin yayımlandığı günlerde yaşanan olaylardan çok; daha uzun bir sürece yayılmış, her zaman tartışılıp konuşulabilen dosya konularını kapsamaktadır.
4. () Dergi haberciliğinde çok sayıda habere yer vermek haberleri olabildiğince ayrıntılı olarak, geniş araştırma dosyaları biçiminde yayımlamaktan daha önemlidir.
5. () Dergicilikte zaman sorunu olmadığı için doğru insan, doğru zaman, doğru yöntemler üzerinde durulmaktadır.
6. () Günlük gazetelerde yalın, kısa ve rutin bir dil kullanılırken dergi metinleri akıcı ve sürükleyici bir dille yazılmaktadır.
7. () Günlükten daha uzun bir zaman aralığını ele aldığından dergi haberlerinde kesin cümleler yerine daha özel, edebî ya da bilimsel anlatım biçimleri kullanılır.
8. () Dergiler, haberlerinde özel bir okuyucu kitlesine sahip olsalar bile herkesin anlayabileceği anlatım biçimlerinin dışında ifadeler kullanmamalıdır.
9. () Dergi haberlerinde sorulmayan sorular sorulur. Böylelikle olay ayrıntılı bir şekilde incelenir.
10. () Gazeteyi sattıran manşet haberi ise dergiyi sattıran da kapak haberidir.

DEĞERLENDİRME

Cevaplarınızı cevap anahtarıyla karşılaştırınız. Yanlış cevap verdiğiniz ya da cevap verirken tereddüt ettiğiniz sorularla ilgili konuları faaliyete geri dönerek tekrarlayınız. Cevaplarınızın tümü doğru ise bir sonraki öğrenme faaliyetine geçiniz.

ÖĞRENME FAALİYETİ-3

AMAÇ

Dergi formatına uygun haber yazabileceksiniz.

ARAŞTIRMA

- Farklı içeriklerde yayım yapan dergilerin haberlerini inceleyerek kullanılan dil ve anlatım tekniklerini karşılaştırınız.

3. DERGİ HABERİ YAZIM TEKNİKLERİ

3.1. Dergi Haberinde Giriş

Dergi haberinde de diğer giriş teknikleri kullanılmakla birlikte üslup açısından farklılıklar gözlenir. Haber girişlerinde daha samimi, daha geniş zamanlı, daha sohbet havasında ve ilgi çekmeye yönelik girişler ön plana çıkar. Bu çerçevede dergi haberlerinde daha çok öyküleyici, soru ve okur adresli, ayrıntılı giriş teknikleri tercih edilmektedir.

Haberin okunması, girişine bağlıdır. Giriş, okuru ne kadar çok çekerse haberin okunma olasılığı da o derece artar. Dergi haberlerinde giriş yazılırken gazete haberlerinde olduğu gibi kısa ve kesin ifadeler yerine daha rahat bir üslupla okurun dikkati çekilmeye çalışılır. Haberin giriş kısmında okur, haberle ilgili genel fikirler edinebilmeli, haber konusuyla ilgili ipuçlarını yakalayabilmelidir.

Çeşitli dergilerden haber örneklerini inceleyiniz.

3.2. Dergi Haberinde Gövde

Dergi haberinde gövde, gazete haberinde olduğu gibi çoğunlukla yer açısından sınırlı değildir. Gövdede haberle ilgili detaylar aktarılırken hem dil açısından hem de yazım tarzı açısından daha özgür bir anlatım söz konusudur. Edebî yönden güçlü kavramlar, devrik cümleler, tasvirler yer alabilir. Bunun yanında haberler daha ayrıntılı verilebileceğinden haberin gövde kısmında araştırma sonuçları, konuyla ilgili görüşme metinleri, analizler ve uzman görüşlerine de yer verilebilir. Diğer basın kuruluşlarınca sorulmayan soruların yanıtları, haberin gövde metninde ayrıntılı bir şekilde ele alınır. Haberle ilgili seçilecek fotoğrafların da gövdeyi destekler tarzda olmasına dikkat edilir.

Çeşitli dergilerden haberleri inceleyerek muhabirin haberin gövde kısmını yazarken hangi unsurlardan yararlandığını arkadaşlarınızla tartışınız. Muhabirin haberini nasıl tamamladığına dikkat ediniz.

Bir dergi haberini inceleyiniz. Haberde konuyla ilgili ayrıntıların neler olduğunu belirleyiniz. Bu haberi siz yazsaydınız habere hangi unsurları katardınız?

3.3. Dergi Haberinde Başlıklar

Başlık seçilirken başlığın ilgi çekici ve haberi kapsayacak nitelikte olmasına dikkat edilmelidir.

Dergilerde ana başlığın yanında okunmayı kolaylaştırmak ve okuru sıkmamak amacıyla ara başlıklar sıklıkla kullanılır. Kullanılacak ara başlıklar, alttaki metnin içinden de seçilebilir ancak seçilen ara başlığın alttaki metnin tamamını kapsayacak bir başlık olmasına dikkat edilmelidir.

Dergilerden haberde kullanılan başlık ve ara başlıkları inceleyiniz.

Dergi haberleri incelendiğinde kullanılan ara başlıkların çoğunlukla metinden çıkarıldığı görülmektedir. Metinden çıkarılmayan ara başlıklar varsa inceleyiniz. Haberi siz yazsaydınız başlıklarınız ne olurdu?

UYGULAMA FAALİYETİ

Sizlere uygulama faaliyetiniz için haberinizle ilgili araştırma yapabileceğiniz çeşitli öneriler verilmiştir. Haberinizi yaparken konuyla ilgili hangi yönü ön plana çıkaracağınıza sizler karar vereceksiniz. Örneğin, engellilerin toplumsal yaşam içerisinde yaşadıkları zorlukları haberinizde ele alırsanız engellilerin ve yakınlarının görüşünü almak mutlaka yapmanız gereken ilk bilgi toplama süreci olacaktır. Bunun yanında sayısal verilerle, başarı öyküleriyle, yerel yönetimlerin engellilere bakış açılarıyla, yasal düzenlemelerle vb. haberinizi destekleyebilirsiniz.

Şimdi aşağıdaki uygulama faaliyetine geçelim.

İstedığınız bir konuda aşağıdaki işlem basamaklarına dikkat ederek dergi formatına uygun bir haber yazınız.

İşlem Basamakları	Öneriler
➤ Haberinizle ilgili bilgi, belge ve görsel malzeme toplayınız.	<ul style="list-style-type: none">➤ Dikkatli olunuz.➤ Konu ile ilgili yazılmış haberlerden, makalelerden yararlanınız.➤ Haberinizle ilgili görsel malzemelerin haberde kullanılabilir nitelikte olmasına dikkat ediniz.➤ Kurum ve kuruluşların, sivil toplum kuruluşlarının engellilerle ilgili etkinliklerini araştırınız.
➤ Elde ettiğiniz bilgi, belge ve görüntüleri inceleyerek önem sırasına göre ayırınız.	<ul style="list-style-type: none">➤ Dikkatli olunuz.➤ Elde ettiğiniz bilgi, belge ve görüntüleri gruplayarak ayırınız.
➤ Haberinizi planlayınız.	<ul style="list-style-type: none">➤ Dikkatli olunuz.➤ Haberinizde ön plana çıkarmak istediğiniz unsurları belirleyiniz.➤ Haberinizin girişinde ve gövde kısmında ele alacağınız bilgileri belirleyiniz.
➤ Dergi türünün formatına uygun haber girişi yazınız.	<ul style="list-style-type: none">➤ Haberinizin girişini dikkatli bir şekilde yazınız.➤ Haber girişinizin çok önemli olduğunu unutmayınız.➤ Gerekirse öğrenme faaliyetine geri dönerek tekrar ediniz.
➤ Haberin gövdesini yazınız.	<ul style="list-style-type: none">➤ Dergi haberinizi daha serbest bir dil ve anlatım kullanarak yazabilirsiniz.➤ Gövde kısmında konuyla ilgili yapmış olduğunuz görüşmelere yer verebilirsiniz.➤ Konuyla ilgili sayısal verilere yer verebilirsiniz.➤ Konuyla ilgili biyografilere gövde kısmında yer verebilirsiniz.➤ Uzman görüşlerine yer vermeniz haberinizin doğrulanması açısından önemlidir.

	<ul style="list-style-type: none">➤ Seçtiğiniz fotoğrafların konuyla bağlantılı olmasına ve konuyu desteklemesine dikkat ediniz.
<ul style="list-style-type: none">➤ Habere başlık yazınız.	<ul style="list-style-type: none">➤ Haber başlığınızın haberinizi destekleyen ilgi çekici bir başlık olmasına dikkat ediniz➤ Haberinizle ilgili ara başlıklar yazınız.➤ Ara başlıklarınızı haber metninden de çıkarabilirsiniz.
<ul style="list-style-type: none">➤ Haberi okuyarak anlatım ve dilbilgisi hatalarını düzeltiniz.	<ul style="list-style-type: none">➤ Dikkatli olunuz.➤ Haberinizde mantık hatalarının olup olmadığına dikkat ediniz.➤ Haberinizde yazım yanlışları olup olmadığına dikkat ediniz➤ Haberinizdeki anlatım ve dilbilgisi hatalarını düzelttikten sonra haberinizi tekrar okuyunuz.➤ Haberinizi bir arkadaşınıza veya öğretmeninize okutturarak görüşlerini alınız.

KONTROL LİSTESİ

Bu faaliyet kapsamında aşağıda listelenen davranışlardan kazandığınız beceriler için **Evet**, kazanamadıklarınız için **Hayır** kutucuklarına (X) işareti koyarak kontrol ediniz.

Değerlendirme Ölçütleri	Evet	Hayır
1. Haberinizi ile ilgili bilgi, belge ve görsel malzeme toplayabildiniz mi?		
2. Elde ettiğiniz bilgi, belge ve görüntüleri inceleyerek önem sırasına göre ayırabildiniz mi?		
3. Haberinizi planlayabildiniz mi?		
4. Dergi türünün formatına uygun haber girişi yazabildiniz mi?		
5. Haberin gövdesini yazabildiniz mi?		
6. Habere başlık yazabildiniz mi?.		
7. Haberi okuyarak, anlatım ve dilbilgisi hatalarını düzeltebildiniz mi?		

DEĞERLENDİRME

Değerlendirme sonunda “**Hayır**” şeklindeki cevaplarınızı bir daha gözden geçiriniz. Kendinizi yeterli görmüyorsanız öğrenme faaliyetini tekrar ediniz. Bütün cevaplarınız “**Evet**” ise ”Ölçme ve Değerlendirme”ye geçiniz.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Bu faaliyet sonunda kazandıklarınızı aşağıdaki soruları cevaplandırarak ölçünüz.

Aşağıdaki cümlelerin başında boş bırakılan parantezlere, cümlelerde verilen bilgiler doğru ise D, yanlış ise Y yazınız.

1. () Dergi haberlerinde ara başlıklar sıklıkla kullanılır.
2. () Dergi haberlerinde haber konusuyla ilgili detaylar haberin giriş kısmında yer alır.
3. () Dergi haberlerinde seçilecek başlık, haberi kapsayan ve ilgi çekici bir başlık olmalıdır.
4. () Dergi haberlerinde haber girişi çok önemlidir. Bu nedenle dikkatli bir şekilde yazılmalıdır.
5. () Dergi haberlerinde haber ile ilgili kullanılan görüntü sayısı gazetelere oranla daha azdır.

DEĞERLENDİRME

Cevaplarınızı cevap anahtarıyla karşılaştırınız. Yanlış cevap verdiğiniz ya da cevap verirken tereddüt ettiğiniz sorularla ilgili konuları faaliyete geri dönerek tekrarlayınız. Cevaplarınızın tümü doğru ise “Modül Değerlendirme”ye geçiniz.

MODÜL DEĞERLENDİRME

Aşağıdaki cümlelerin başında boş bırakılan parantezlere, cümlelerde verilen bilgiler doğru ise D, yanlış ise Y yazınız.

1. () Bilgi eksikliği, ülkemizde dergicilik alanının yeterli ilgiyi görmemesinin nedenlerindedir.
2. () “Yayın adı, konusu ve basım yeri” dergi çıkarmak isteyenlerin Basın Kanunu gereğince Cumhuriyet Savcılığına vermekle yükümlü oldukları beyannamede yer almaz.
3. () Hobi dergileri, haber dergileri arasında yer alır.
4. () Dergi haberleri çoğunlukla, derginin yayımlandığı günlerde yaşanan olaylardan çok, daha uzun bir sürece yayılmış, her zaman tartışılıp konuşulabilen dosya konularını kapsamaktadır.
5. () Belirli alanlarda yoğunlaşarak, çoğunlukla bu alanlardaki konularla ilgili yayın yapmayı seçen dergilerin okurları da, dergilerdeki konulara özel ilgi duyan kişilerdir.

Aşağıdaki cümleleri dikkatlice okuyarak boş bırakılan yerlere doğru sözcüğü yazınız.

6. Dergi haberleri çoğunlukla, derginin yayımlandığı günlerde yaşanan olaylardan çok, daha uzun bir sürece yayılmış, her zaman tartışılıp konuşulabilen konularını kapsamaktadır.
7. haberciliğinde çok sayıda habere yer vermek, haberleri olabildiğince ayrıntılı ve geniş araştırma dosyaları biçiminde yayımlamaktan daha önemlidir.
8. zaman sorunu olmadığı için doğru insan, doğru zaman, doğru yöntemler üzerinde durulmaktadır.
9. Gazeteyi sattıran haberi ise, dergiyi sattıran da haberidir.
10. Dergi haberlerinde seçilecek başlık, haberi kapsayan bir başlık olmalıdır.

DEĞERLENDİRME

Cevaplarınızı cevap anahtarıyla karşılaştırınız. Yanlış cevap verdiğiniz ya da cevap verirken tereddüt ettiğiniz sorularla ilgili konuları faaliyete geri dönerek tekrarlayınız. Cevaplarınızın tümü doğru ise bir sonraki modüle geçmek için öğretmeninize başvurunuz.

CEVAP ANAHTARLARI

ÖĞRENME FAALİYETİ-1'İN CEVAP ANAHTARI

1	D
2	B
3	A
4	C
5	B

ÖĞRENME FAALİYETİ -2'NİN CEVAP ANAHTARI

1	Doğru
2	Yanlış
3	Doğru
4	Yanlış
5	Doğru
6	Doğru
7	Doğru
8	Yanlış
9	Doğru
10	Doğru

ÖĞRENME FAALİYETİ -3'ÜN CEVAP ANAHTARI

1	Doğru
2	Yanlış
3	Doğru
4	Doğru
5	Yanlış

MODÜL DEĞERLENDİRMENİN CEVAP ANAHTARI

1	Doğru
2	Yanlış
3	Yanlış
4	Doğru
5	Doğru
6	dosya
7	dergi
8	dergicilikte
9	manşet-kapak
10	ilgi çekici

KAYNAKÇA

- YAPAR Aslı, **Türkiye’de ve Fransa’da Dergicilik Olgusu ve Kadın Dergilerinin Karşılaştırılması**, İstanbul Üniversitesi Yayınları, İstanbul, 2000.
- YÜKSEL Erkan, Halil İbrahim GÜRCAN, **Haber Toplama ve Yazma**, Tablet Yayınevi, Konya, 2005.
- **Türkiye’de Dergiler-Ansiklopediler**, Gelişim Yayınları, İstanbul, 1984.